

Kiezen voor topwetenschap

Harde keuzes zijn noodzakelijk als Nederland in de wetenschap internationaal wil blijven meetellen. Ook door het stagnerende budget is meer concentratie nodig. Dit schrijft de Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid (AWT) in zijn advies “Boven het maaiveld”, dat Uri Rosenthal (voorzitter AWT) en Dave Blank (raadslid) vandaag aan minister Bussemaker en staatssecretaris Dekker (OCW) overhandigen.

Nederlandse universiteiten zijn verregaand autonoom. Het Nederlandse wetenschapsbeleid is van oudsher zeer terughoudend. Dat heeft goed gewerkt: ons land draait volop mee aan de internationale wetenschappelijke top. Maar de internationale concurrentie neemt snel toe, terwijl onze middelen stagneren. En dat terwijl de kennisinvesteringen in andere landen stijgen. “Zeer zorgelijk”, aldus Uri Rosenthal, “want kennisontwikkeling vormt de basis van ons verdienvermogen.”

De AWT bepleit een duidelijke keuze voor wetenschappelijke pieken. We voorkomen daarmee dat we de aansluiting verliezen bij internationale ontwikkelingen. Daarbij moeten we aanvaarden dat Nederlandse onderzoekers niet meer in alle internationale disciplines prominent actief zullen zijn en mogelijk het ontstaan van ‘witte vlekken’ in het onderzoekslandschap.

Kennisinstellingen moeten zich scherper profileren op het onderzoek waarin ze uitblinken. De AWT spoort de bewindslieden van OCW aan hierop te sturen door de ‘eerste geldstroom’ meer prestatieafhankelijk te maken. Ook pleit hij ervoor dat zij het kiezen van wetenschappelijke zwaartepunten regisseren. Deze zwaartepunten moeten aansluiten bij wetenschappelijke, economische (topsectoren) en maatschappelijke prioriteiten.

Meer kiezen, meer regie en meer concurrentie tussen instellingen om de middelen zal volgens de AWT het maatschappelijk rendement van de wetenschappelijke inspanning optimaliseren en maakt behoud van een sterke positie in het internationale speelveld mogelijk.

Noot voor de redactie

Het advies ‘Boven het maaiveld’ is op 25 april 2014 aangeboden aan minister Bussemaker en staatssecretaris Dekker van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Die dag vanaf 15:00 uur is het advies beschikbaar op www.awt.nl. Voor meer informatie kunt u terecht bij Dorette Corbey (0624392106; d.corbey@awt.nl).

De AWT is een onafhankelijke adviesraad voor regering en parlement. De adviezen gaan over het wetenschaps- en innovatiebeleid en zijn strategisch van aard. De leden van de AWT zijn afkomstig uit kennisinstellingen en het bedrijfsleven. Zij hebben zitting op persoonlijke titel en vertegenwoordigen geen gevestigde belangen.